

INHOUDSOPGAVE

Beste huurder,	1	Beste huurder,	4
VHH-INFO: digitaal of hard copy	2	Een bezige bij op het VHH-secretariaat	4
Grondige renovatie voor 264 appartementen		Honderd jaar huisvesting in Haarlemmermeer	5
in Graan voor Visch	2	Bestuur	12

Beste huurder,

Al vanaf het moment dat ik voor VHH actief ben geworden (vanaf januari 2011) spreken we over het grote tekort aan betaalbare woningen in Haarlemmermeer en in de gehele randstad. Steeds sprak VHH het vertrouwen in partijen uit dat dit probleem zou worden opgelost. Echter niets is minder waar. U hoefde de laatste tijd de krant maar open te slaan, de radio of de tv aan te zetten en u hoorde dat het ging om de problematiek rondom de stikstofuitstoot en de PFAS. Dit laatste is een verzamelnaam voor stoffen die een negatief effect kunnen hebben op ons milieu en onze gezondheid.

Omdat de overheid, op het moment dat ik dit schrijf, er nog niet uit is hoe een en ander op te lossen, zijn heel veel activiteiten stilgelegd waaronder heel veel nieuwe woningbouwprojecten. Hierdoor loopt de realisatie van nieuwbouw, onder andere in Haarlemmermeer, heel veel vertraging op. Dit betreuren wij ten zeerste en hopen van ganser harte dat een uitweg uit deze uiterst complexe materie wordt gevonden. VHH gunt iedere inwoner van Haarlemmermeer een goede en betaalbare huurwoning!

Positief nieuws is dat de renovatiewerkzaamheden in zowel Lipkensstraat en omgeving als in de appartementencomplexen in Graan voor Visch, beide in Hoofddorp goed vorderen. Na een adem-pauze in Graan voor Visch zijn na de zomervakantie de werkzaamheden weer voortvarend opgepakt en zullen de appartementen weer voor vele jaren een

goed onderdeel van de woningmarkt in Haarlemmermeer zijn.

Bovendien zijn wij zeer verheugd te kunnen constateren dat inmiddels de eerste nieuwbouw-woningen van woningbouwcorporatie Eigen Haard zijn opgeleverd. Deze woningen zijn gerealiseerd in Hoofddorp tussen de Hoofdvaart en de Oude Bennebroekerweg, in de nieuwe wijk Lincolnpark. Ook Zuiderhoeven in Hoofddorp in de wijk Floriande is, op het appartementencomplex na, opgeleverd. In de loop van 2019 heeft VHH ook dit jaar weer deelgenomen aan de onderhandelingen met de gemeente en Ymere inzake de prestatieafspraken voor 2020. In goed overleg is een en ander tot stand gekomen en zullen deze afspraken in december worden ondertekend.

Ook moet ik alle vrijwilligers van VHH zeer bedanken voor hun inzet het afgelopen jaar om eventuele problemen tussen verhuurder en huurder te helpen oplossen. Zonder jullie zou dit alles niet mogelijk zijn!

Voor nu wens ik u alvast heel fijne feestdagen, een gezellige jaarwisseling en vooral een gezond en gelukkig 2020!

Agnes Alkemade
voorzitter VHH

VHH-INFO: digitaal of hard copy

De VHH-INFO is al jaren de kroniek met nieuws over huurderszaken in de gemeente Haarlemmermeer en de regio. Drie of vier keer per jaar valt dit blad bij u op de deurmat. Door de toenemende digitalisering van de maatschappij komt bij ons de vraag of wij verder gaan met standaard hard copy verspreiden van de VHH-INFO. Daarbij beseffen we wel degelijk dat niet iedereen een computer of laptop met internet heeft. Het zal daarom mogelijk blijven om een uitgeprinte versie van de VHH-Info op te vragen. Een voordeel van het digitaal verspreiden van de VHH-INFO is dat de oplopende portokosten geen factor meer zijn voor het verspreiden. Voor het besluit genomen wordt, willen we eerst uw mening peilen over het digitaal verspreiden van de VHH-INFO. Overigens is de VHH-INFO nu al digitaal op de VHH-website beschikbaar.

We stellen het op prijs als u uw mening aan ons kenbaar maakt! Dat kan telefonisch of via info@vhh2000.nl.

Grondige renovatie voor 264 appartementen in Graan voor Visch

Hoofddorp - In het kader van duurzaamheid en prettig wonen worden de appartementencomplexen Graan voor Visch 13000, 14000, 17000, 18000 en 19000 de komende twee jaar grondig onder handen genomen. Er worden diverse woningverbeteringen uitgevoerd. De isolatie van het hele complex wordt verbeterd en enkel glas wordt vervangen door de nieuwste versie thermopane. Naar aanleiding van uitgevoerd onderzoek, is er ook nieuwe isolatie in de boxen aangebracht. De koudebrug naar de eerste etage zal nu veel minder zijn. Daarnaast wordt het verwarmings- en ventilatiesysteem verbeterd en worden er zonnepanelen op het dak geplaatst ten behoeve van stroomgebruik in de algemene ruimte. Bewoners zullen na het onderhoud elektrisch koken, ter voorbereiding op wanneer Nederland 'van het gas af' moet. De complexen krijgen een nieuwe naam en worden hopelijk een eyecatcher in de wijk Graan voor Visch.

De appartementencomplexen zijn in 1972 gebouwd

en met het oog op een duurzame toekomst is een grondige renovatie nodig. De voorbereiding van deze megaoperatie heeft veel voeten in de aarde gehad voor de leden van de Bewonerscommissie. Voorzitters van de complexen Jeanette Kat en Peter Dekkers lichten de zaak toe. 'Voordat alles in kannen en kruiken was met Ymere, zijn

we anderhalf jaar in overleg geweest met elkaar. Het oorspronkelijke plan moest aangepast worden om de benodigde 70 procent van de bewoners te behalen', vertelt Dekkers. De wijziging van het plan houdt onder andere in het plaatsen van een ombouw voor de leidingen, waardoor de hal een beter aanzicht heeft en het plaatsen van een koof in de keuken. Een ander onderdeel van de renovatie is de vervanging van ramen aan de voor- en achterzijde van de gevel van de appartementen. Geen enkele woning meer met enkel glas straks! Een andere aanpassing is het meetsysteem voor de afgegeven warmte-energie in de woningen. Nu wordt het verbruik via een verdampingsmeter bepaald, maar deze wordt vervangen door een doorstroommeter, waarbij het energieverbruik in de woning een stuk reëler wordt bepaald. De keuken wordt ook in de renovatie meegenomen. 'Het gas voor koken gaat ervan af', vertelt Dekkers, 'daarom kunnen de bewoners een energiezuinige kookplaat en oven krijgen'. Als bijkomend voordeel in dit project noemt Dekkers dat het verwijderen van de gasmeter de bewoners niets kost omdat het wordt meegenomen in de renovatie. Normaliter zijn hier hoge kosten aan verbonden voor de bewoner. De woningen van de appartementencomplexen worden ook voorzien van een intercomsysteem met videofoon, waarmee de bewoners kunnen zien wie er buiten het complex staat en bij hen aanbelt. Verder wordt er een nieuw CO2 gestuurd mechanisch ventilatiesysteem geplaatst, met een slimme meter. Tijdens het project is er een wisseling van project-leider en procesleider van Ymere en uitvoerder van Dura Vermeer geweest wat voor de bewonerscommissie even wennen was. Het is een project waar veel zorgvuldigheid wordt betracht. Zo worden de kozijnen per woning ingemeten en staan er tien werkdagen gepland per woning. Alle bewoners ontvangen compensatie, die afgestemd is met De Woonbond. Aangezien de complexen er vanaf 1972 staan is het mogelijk dat er asbest in de oude vloerbedekking zit. 'De oude linoleum-laag kan asbest bevatten, dus wordt in iedere woning eerst

geïnventariseerd of er asbest aanwezig is voordat er gestart wordt. Als dat het geval is, betekent dit extra tijd dat de bewoners in de werkzaamheden zitten. Aan de voor- en achterzijde worden de balkons/galerijen voorzien van glas en een nieuwe vloer. Ten behoeve van de werkzaamheden wordt de balkonomheining verwijderd en worden er steigers geplaatst, wat inhoudt dat er langere tijd geen gebruik kan worden gemaakt van het balkon. Er wordt ook rekening gehouden met de bewoners tijdens het onderhoud. Zo zullen er dag-woningen zijn, waar huurders kunnen verblijven tijdens de bouwwerkzaamheden en worden ook tijdelijk woningen in de buurt verzorgd voor bewoners die niet in de woning kunnen blijven. Een ander aandachtspunt is de opvang van kinderen die vanuit school tot aan het einde van de werkdag in De Silo terecht kunnen.

Als laatste zal de algemene ruimte zoals de hal/lift en trapbekleding vernieuwd worden. Over de kleuren van de muren en vloer zijn we nog in gesprek, net als over de omgeving rondom het complex. Die tekeningen zijn inmiddels aan de bewonerscommissie gepresenteerd.

Jeanette Kat vindt dat als de renovatie afgerond is, het woongenot voor alle bewoners enorm zal zijn verbeterd. 'Het is in ieder geval heerlijk wonen in deze complexen', besluit ze, 'en als dan de woningen verbeterd worden is dat een grote winst. Zeker in deze tijd waar het gesprek in Nederland over verduurzamen gaat ben ik blij dat Ymere deze grote stap heeft gezet. Inmiddels is een aantal woningen klaar en met mij, zijn bewoners zeer tevreden.'

Beste huurder,

U huurt een woning van Ymere of van een andere verhuurder. Bij het huren van een woning komt veel kijken. Veel onderwerpen rondom het wonen in een huurwoning bespreken wij, als belangenvereniging, graag met onze huurders. Zowel met individuele huurders als met bewonerscommissies. Als individuele huurder kan men een vraag of klacht kwijt bij de klantenservice van de woningcorporatie, maar vaak krijgt de VHH te horen van de huurder dat hij/zij een roepende in de woestijn is. Echter, als bewonerscommissie komt men verder! Zo heeft een bewonerscommissie recht op tweemaal per jaar overleg met een gebiedsconsulent van Ymere, over bijvoorbeeld onderhoud of servicekosten. Zeker onderhoud is altijd een onderwerp van gesprek en zorgt soms voor frustraties bij huurders.

Als er problemen in de woning zijn, kan men dit ook bij de gebiedsconsulent kwijt. Zo heeft men een kortere lijn naar een oplossing. Bovendien is de bewonerscommissie spreekbuis voor een wijk, buurt of complex en kan bij de VHH-gebiedsvertegenwoordiger terecht voor ondersteuning. De bewonerscommissie is ook op de themabijeenkomsten van de VHH welkom waar actuele zaken in huurdersland worden toegelicht en waar zij ook kunnen netwerken met andere bewonerscommissies. Het wiel opnieuw uitvinden bij een probleem is vaak echt niet nodig! Bewonerscommissies kunnen ook gratis cursussen via de VHH volgen, bijvoorbeeld over huurwetgeving, zodat ze weerbaarder worden in de communicatie met de verhuurder.

Bijkomend voordeel is dat bewonerscommissies meer rechten hebben volgens de Overlegwet, zoals inspraak in het beleid van de verhuurder. Denk daarbij onder andere aan renovaties van woningen. De verhuurder is verplicht een bewonerscommissie van tevoren in te lichten en naar hun mening te vragen. Recente voorbeelden zijn de renovatie van de appartementencomplexen Sont/Grote Belt, Linqunda en Korsholm. Nu vinden er renovaties plaats bij de appartementencomplexen Graan voor Visch en de woningen aan de Lipkensstraat. Een

ander voordeel is dat een bewonerscommissie subsidie via de VHH ontvangt voor het bekostigen van allerlei zaken zoals overleg met de huurders, maar ook voor het onderhouden van het contact met de huurders om de saamhorigheid te verhogen en de leefbaarheid te bevorderen.

Heeft u vragen over het vormen van een Bewonerscommissie? Neem dan contact op met de VHH. U bereikt de VHH telefonisch via 023 56 26 726 of per e-mail: info@vhh2000.nl. Of kijk op onze website www.vhh2000.nl voor meer informatie.

Een bezige bij op het VHH-secretariaat

Sinds maart is Marielle Stoffels het nieuwe gezicht op het secretariaat van de VHH. Zij was één van de vele kandidaten die op de advertentie in de lokale media had gereageerd en voelt zich na een half jaar als een vis in het water van de VHH-vijver.

Geboren en getogen in Amsterdam, maar alweer 22 jaar woonachtig in de gemeente Haarlemmermeer en vol energie voor alles. Zo staat zij in het leven met haar 'grote knullen', haar zonen Rick en Tim. Marielle is opgegroeid in Amsterdam-West en heeft interesse op diverse gebieden, waaronder muziek en sport.

Na haar schoolopleiding heeft zij diverse banen

gehad in de administratieve sector. Zij was daarbij altijd op zoek naar meer uitdaging. Van werkzaamheden als secretaresse en boekhouding tot aan salarisadministratie, zij heeft van alles aangepakt. Tijdens de basisschoolperiode van haar zonen was zij klassenmoeder en heeft met een vriendin de bibliotheek van de basisschool gedigitaliseerd, compleet met barcodes.

In haar vrije tijd beleeft zij aan sporten en muziek maken veel plezier. Bij het sporten gaat haar voorkeur uit naar hockey, maar een eindje recreatief fietsen vindt zij ook fijn. Marielle speelde eerst bij Pinoké en later bij Xenios. Daar zorgde een serieuze enkelblessure ervoor dat haar sportieve carrière op een lager pitje kwam te staan.

De muziek zat er al vroeg in, waarbij ze op jonge leeftijd in een marching-showband heeft gespeeld, van piccolo via trommel tot en met tamboer-maitre. Helaas werd de band opgeheven, maar Marielle zette haar muzikale carrière voort in een dweilorkest, waar zij saxofoon speelde. Eenmaal in Hoofd-

dorp pakte zij zowel het sporten als het muziek maken weer op. Bij de Reigers speelt ze sindsdien met veel plezier recreanten hockey en ze was coach en manager van het team van haar zoon. De muzikale noot speelde zij nog in de 'Reigersband', op feesten van de hockeyvereniging. Als Amsterdamse heeft zij een zwak voor Ajax en als de Godenzonen thuis spelen is ze met haar zoon regelmatig op de tribune van de Johan Cruyff Arena te vinden.

De advertentie van de VHH gaf haar de motivatie om weer aan de slag te gaan met een parttimebaan in de administratieve sector, waarbij ook nog eens dichtbij huis. Marielle is nu zes maanden aan het werk en leert nog elke dag in samenwerking met Lina Zonsveld van zaken in huurdersland. Zij voelt zich als een vis in het water en spreekt haar bewondering uit voor de gebiedsvertegenwoordigers.

'Deze vrijwilligers zijn de Robin Hood in huurdersland, die de belangen van de huurders vertegenwoordigen', vertelt Marielle, 'en dan is het mooi als zij een steentje kunnen bijdragen en een succesje boeken'.

Honderd jaar huisvesting in Haarlemmermeer

Dit is deel 1 van een serie. Het biedt een inblik in de historie van huisvesting in deze gemeente. Veel leesplezier!

De Woningwet van 1901 is in tweeërlei opzicht belangrijk voor de volkshuisvesting in ons land. De wet verplichtte gemeenten enerzijds om aan ruimtelijke ordening te doen en anderzijds te zorgen voor verantwoorde woonomstandigheden. Krachtens de Woningwet werd onteigening in het belang van de volkshuisvesting mogelijk. Voor de bouw van 'woningwetwoningen' konden leningen en exploitatiebijdragen worden verkregen. De politieke druk tot aanvaarding van de wet kwam vooral uit de grote steden, waar de woonomstandigheden van grote delen van de bevolking slecht waren. Afgezien van een opkomende klasse van beambten, kende Haarlemmermeer aan het begin van de

Vanuit de geïsoleerde polder kan men op comfortabele wijze steden als Haarlem, Leiden en Amsterdam bereiken. In dezelfde tijd vestigen zich een kantongerecht en het Waterschapsbestuur binnen de polder.

eeuw een overzichtelijke maatschappelijke indeling. Boeren en (land)arbeiders. De burgemeester karakteriseerde de raad als een college

'van bijna enkel landbouwers en mannen van zeer gevorderde leeftijd met veel en rijpe levenservaring'. Maar vanaf 1912 komt, met de aanleg van de Haarlemmermeerspoorlijnen, langzaam verandering in de bevolkingssamenstelling.

Korte tijd later worden de wegen verbeterd, wordt drinkwaterleiding aangelegd en Hoofddorp 'geëlektrificeerd'. De polder staat aan het begin van de eerste 'metamorfose' na de drooglegging in het midden van de 19e eeuw. Niet veel later komt het thema volkshuisvesting op de maatschappelijke en politieke agenda van Haarlemmermeer.

Niet meer dan een sombere nieuwjaarstoespraak kan er begin 1920 bij burgemeester Slob vanaf. Spaanse griep, roodvonk en tyfus hadden het jaar ervoor hun tol geëist. Waar de bevolking in 1918 'niettemin staande het nijpend gebrek aan goede woningen' nog met 251 was toegenomen, werd 1919 afgesloten met een negatief bevolkingssaldo van 124. Er is ook goeds te melden. In december 1919 verstuurde Haarlemmermeer drie grote wagons volgeladen met producten uit de polder naar de door de wereldoorlog verscheurde hoofdstad van de Habsburgse dubbelmonarchie, Wenen. 'Tarwe, rogge, erwten, bonen, aardappelen en groenten'.

Een jaar eerder, december 1918, vroeg het Antirevolutionaire raadslid Chr. van den Heuvel dringend aandacht voor de 'grote en gewichtvolle taak van een gemeentebestuur in de zaak van de woningbouw'. Hij acht de tijd rijp voor voorstellen van burgemeester en wethouders. De gemeente zou

de woningbouw moeten steunen. Liever nog: die steun moeten richten op 'eventuele' woningbouwverenigingen. Van den Heuvel krijgt geen bijval. De burgemeester heeft weinig moeite om de boot af te houden.

'Burgemeester en wethouders', zei de burgervader, 'staan niet volstrekt onverschillig tegenover woningbouw', maar zij zijn geen voorstander van woningbouwverenigingen. Het college wil de woningbouw overlaten aan het 'particulier initiatief' (sic), bijvoorbeeld door het aan bouwgegadigden beschikbaar stellen van goedkope grond.

'De woningbouwpolitiek moet in zijn geheel aan de orde komen', antwoordt burgemeester Slob nog. De verkiezingen van 1919 geven een grote verschuiving te zien. Door de invoering van het algemeen kiesrecht en het vrouwenkiesrecht verandert de samenstelling van de raad drastisch. Van de zeventien raadsleden keren tien niet in de nieuwe raad terug. Volgens de burgemeester is de raad nu

meer een 'vertegenwoordiging van de bevolking naar hun onderscheiden werkkring en maatschappelijke positie'.

Het preadvies van 1920

Begin 1920 stelt het college van burgemeester en wethouders zijn preadvies 'betreffende de verbetering van de volkshuisvesting in de gemeente Haarlemmermeer' aan de orde. Op nieuwe ontwikkelingen in en buiten Haarlemmermeer wordt niet ingegaan. Haarlemmermeer is dun bevolkt. 'Van een sterke aanwas' kon niet worden gesproken. Rond de eeuwwisseling telde de polder 17.000 inwoners. Twintig jaar later is hun aantal met een kleine 6.000 gegroeid.

Er is in de polder een tekort aan woonruimte, maar dat 'wordt door sommigen wel wat erg overdreven en is ook niet voor de verschillende categorieën van personen gelijk'. Geschikte woningen ontbreken voor 'ambtenaren werkzaam aan de gemeentesecretarie, beambten van de rijkspostdienst, het personeel van de spoorweg en onderwijzers (...)'. De geleidelijke verandering in Haarlemmermeer doet zich gelden. 'De meest gezonde en verkieslijke oplossing zou zijn, wanneer het gemeentebestuur zijn hulp (...) alleen verleende om te verkrijgen, dat voor (...) woningen tegen een redelijke prijs bouwterrein werd disponibel gesteld'. In één adem vervolgt het college: 'Om het dan verder te laten aankomen op het initiatief en den krachtigen wil van particulieren'. Pas aan het slot van het preadvies komt de aap uit de mouw. Het college acht het ongewenst om voor de bouw van arbeiderswoningen 'de hulp van woningbouwverenigingen te aanvaarden'. De bouwverenigingen zouden zich voor een taak gesteld zien, waarvan bij het tot stand komen van de Woningwet 'niemand had gedroomd'.

Daarnaast is er 'gegronde vrees dat zij daarvoor op den duur niet berekend zullen blijken'. Ook vreest het college een 'wedloop' tussen corporaties van uiteenlopende politieke of religieuze kleur 'om

elkaar voor te zijn', terwijl de volkshuisvesting juist moet worden gezien 'als één groot geheel, waarvan de oplossing naar een eigen plan moet worden verkregen'. Wel komt het college met wat voorstellen om de ergste nood te lenigen. De raad wordt gevraagd medewerking te verlenen aan het lopen en verkopen van een aantal geschikte stukjes grond en het bouwen van een beperkt aantal gemeentewoningen, waaronder houten noodwoningen. Met de in het preadvies uitgezette 'woningpolitiek' kan men de eerste paar jaren vooruit, menen burgemeester en wethouders optimistisch. De sociale kaart van Haarlemmermeer is echter sterker veranderd dan het college inschat. De raad fluit burgemeester en wethouders terug. Haarlemmermeer loopt daarin dan wel niet voorop, maar er zijn inmiddels drie corporaties in staat van oprichting.

De oprichting van St. Antonius van Padua

Vanuit de Volksbond was Koning al enige tijd bezig zijn geloofsgenoten warm te maken voor de oprichting van een eigen woningbouwvereniging. Dat lukt eindelijk tijdens een vergadering op 12 juni 1919. De vergadering telt 21 bezoekers, met Koning als voorzitter. Op kleurrijke wijze benadrukken de verschillende sprekers het belang van corporaties in het algemeen en een eigen – rooms-katholieke – bouwvereniging in het bijzonder. Niet geheel zonder jaloezie wordt gekeken naar de SDAP, die enkele weken eerder een woningbouwvereniging oprichtte. 'Voordat één man daar aan een woningbouwvereniging dacht, hadden wij er reeds aan gewerkt', wordt nogal zuur opgemerkt. Overigens had de burgemeester in een eerdere 'conferentie' de adspirant-bestuurders van St. Padua 'gladweg' gezegd, dat hij geen steun zou verlenen. 'De gemeente zou zelf enige huizen bouwen'. De aanwezigen wordt voorgehouden dat het nu de tijd is om te handelen, gelet op de te verwachten 'andere samenstelling van de Raad'. 'Dat de burgemeester geen toestemming gaf', staat verder in verslag te lezen, 'daar moet men niet aan hechten, wanneer de noodzakelijkheid wordt aangetoond, moet worden meegewerkt'. De onder-

streping is van de notulist! (N.B. De Woningwet kent het zgn. primaatbeginsel: gemeenten mogen pas zelf bouwen als corporaties onvoldoende in de woningbehoefte voorzien).

Verder lezen we in het verslag: 'De woning is het symbool van het menselijk leven. Een slechte woning is een kweekplaats van alle slechte eigenschappen'. En: 'De socialist zegt: wanneer de arbeider een goede woning heeft, is hij voor ons verloren'. Maar ook: 'Het alcoholisme kan nooit worden bestreden zonder goede woning, het gevolg van een slechte woning is de reden dat de man zijn plezier buitenhuis zoekt, gevolg daarvan vaak dronken thuis'. De woorden missen hun uitwerking niet. Aan het eind van de vergadering wordt het besluit genomen een Rooms-Katholieke Bouwvereniging op te richten. Twaalf aanwezigen melden zich meteen aan als lid. Twee jaar later, in de ledenvergadering van 9 maart 1921, krijgt de vereniging haar naam: St. Antonius van Padua.

St. Antonius tot na de Tweede Wereldoorlog

Het aanvankelijke elan zou enkele jaren duren.

De vergaderingen van St. Antonius worden geopend met de christelijke groet: 'Geloofd zij Jezus Christus, in alle eeuwigheid, amen'. Statuten worden vastgesteld.

A. Huysmans en A. Koolbergen, respectievelijk postbode en petroleum/krantenbezorger, komen naast Koning in het dagelijks bestuur. De andere bestuursleden zijn P. Heilker, J. Kauffman en J. Rijke. In de ledenvergadering van november 1920 komt een voorstel van burgemeester en wethouders aan de orde om elk van de drie verenigingen zes 'verbeterde noodwoningen' te laten bouwen, 'waarvan b. en w. hun behulpzame hand bieden door zelf die woningen, volgens een door hen ontworpen plan, te doen bouwen, waarvoor zij reeds een aanemer hebben gevonden'. Na het gereedkomen van de woningen zouden deze aan de verenigingen worden overgedragen. De ledenvergadering verzet zich. 'Waar blijft dan onze zelfstandigheid?' De

vereniging besluit zelf te bouwen.

De gemeente legt zich daar kennelijk bij neer. Het gaat hier om 13 woningen aan de Fortweg te Hoofddorp. Op 30 november 1921 wordt in aanwezigheid van o.m. pastoor Soepnel de eerste steen gelegd. De pastoor legt eerst een loden kokertje met daarin een oorkonde. Daarna worden twee gedenkstenen geplaatst. (N.B. Het complex werd, op vier woningen na, omstreeks 1995 afgebroken. De vier gespaarde woningen werden in opdracht van Woningbouwvereniging Haarlemmermeer gerestaureerd. In 1996 werden beide gedenkstenen teruggeplaatst).

Al op de ledenvergadering van april 1921 wordt opnieuw besloten tot de bouw van een aantal woningen. Het wordt de derde en voorlopig laatste 'bouwstroom' van de vereniging, nu 'in de parochie van Lynden'.

Het besluit tot bouw en toewijzing van de woningen te Lynden geeft aardig inzicht in de werkwijze van corporaties in die dagen. Allereerst wordt de belangstelling van de leden gepeild. Zes leden melden zich. 'Tevens zal de pastoor nog enige leden opgeven'. Over de toewijzing van de woningen wordt in twee ledenvergaderingen uitvoerig gediscussieerd.

Koning brengt de tot nu toe gehanteerde toewijzingsfactoren in herinnering: oudste lid, groot gezin en behoefte. Op basis van zijn concrete voorstel zou het lid Thuis een woning krijgen. 'Thuis heeft een groot gezin'. Een flink deel van de vergadering

heeft voorkeur voor een ander lid, Calvelage. 'Thuis is pas een half jaar na de oprichting lid geworden, hij heeft eerst de kat uit de boom gekeken'. Calvelage daarentegen 'heeft reeds dadelijk zich opgegeven met het oogmerk om een huis van de vereniging te hebben en daardoor uitvoering te kunnen geven aan zijn plannen om te trouwen'. 'Hebben wij de zedelijke verantwoordelijkheid Calvelage steeds in zijn trouwplannen te dwarsbomen?' Koning slaagt erin de definitieve besluitvorming over te hevelen naar het bestuur. Spoedig daarop eindigt – zonder nadere aanwijzing – het notulenboek van St. Antonius van Padua. Het laatste verslag behelst de ledenvergadering van juni 1923. Melding wordt gemaakt van de definitieve toewijzing van de woningen te Lijnden.

De huur bedraagt 13 gulden per week. Koning stelt nog dat in de toekomst zonder steun van het rijk zal moeten worden gebouwd, 'opdat wij niet met al die formaliteiten te maken zullen hebben'. Tot aan de Tweede Wereldoorlog worden nauwelijks bouwactiviteiten meer ontwikkeld. In 1946 telt het bezit van St. Antonius 27 woningen. De opmerking van Koning in de vergadering van juni 1923 is typerend voor de cultuur van veel vooroorlogse woningbouwcorporaties. De bestuurders waren weliswaar bevlogen, maar amateurs, zeker in aanmerking genomen de papierwinkel die bouwen op basis van de Woningwet teeds in die beginjaren met zich meebracht. De verzuijing stond bundeling van krachten in de weg. St. Antonius kon in de jaren 1919 tot 1923 profiteren van een algemene bouwhausse, ook op het gebied van de sociale woningbouw. Een recordhoogte bereikte de corporatiebouw in 1921, toen landelijk 19.300 woningen werden opgeleverd. Dit aantal nam de daaropvolgende jaren alleen maar af, totdat in 1933 een dieptepunt van nog geen duizend woningen werd bereikt.

De weinig daadkrachtige houding van St. Antonius en de beide andere Haarlemmermeerse corporaties gedurende een lange reeks van jaren na de Tweede

Wereldoorlog werpt de vraag op of de vrees van burgemeester en wethouders in hun preadvies van 1920 voor wat betreft het instituut woningbouwvereniging, niet geheel ongegrond was. Het woordgebruik van gemeentelijke zijde is in de jaren zeventig anders, maar de teneur dezelfde als in de jaren twintig: 'gegronde vrees dat zij op den duur niet berekend zullen blijken (...), de eerste zorg en toewijding verslappen (...)'.

St. Antonius direct na de Tweede Wereldoorlog: een kortstondige opleving

Het naoorlogse begin lijkt aanvankelijk veelbelovend. Tijdens een door de Katholieke Arbeiders Bond (KAB) in november 1947 in Hotel De Landbouw te Hoofddorp belegde vergadering wordt het initiatief genomen St. Antonius van Padua 'opnieuw op te richten'. De bestuursleden moeten lid zijn van de KAB. N.P. de Koning wordt voorzitter; als technisch adviseur treedt op de jonge architect A. de Koning, zoon van de voorzitter en toekomstig schoonzoon van de oprichter van St. Antonius, Herman Koning. In het tableau de la troupe van bestuursleden en commissarissen duiken andere bekende namen op: Calvelage, Thuis en Rijke.

Ook de sfeer lijkt ten opzichte van die van de vooroorlogse periode veranderd. Het is de tijd van de wederopbouw. A. de Koning houdt een gloedvol betoog, ondersteund met lichtbeelden. 'Het leven

moet worden aangepast aan de tijd (...), er moet zo spoedig mogelijk en zo goed mogelijk worden gebouwd, overleg met de gemeente.' Uit de notulen van de ledenvergadering van maart 1949 kan niet alleen worden afgeleid dat de gemeente aan de corporatie medewerking heeft toegezegd voor de bouw van 30 woningen, maar ook dat als administrateur van de vereniging een ambtenaar van de gemeente optreedt, G. Pannekoek. Dan ontbreken de verdere notulen in het archief van de vereniging. Tot 1970 wordt weinig vernomen.

De jaren vijftig en zestig: de eerste bouwstromen en het gemeentelijk woningbedrijf

Haarlemmermeer begint tegen het eind van de jaren vijftig aanvankelijk voorzichtig aan tweede gedaanteverwisseling, met het gemeentelijk woningbedrijf in de hoofdrol. Aan het hoofd van het woningbedrijf staat de directeur financiën, G. Pannekoek. Begin jaren zestig komen de eerste geconcentreerde bouwstromen – in Hoofddorp-Noord – los. Het gemeentelijk woningbezit stijgt gestaag: 250 woningen eind jaren veertig, 1.025 eind jaren vijftig. In 1970 bedraagt het gemeentelijk woningbezit ca. 3.300 woningen! Verder reikende bouwplannen staan voor de deur. De drie woningbouwverenigingen in de polder bouwen nauwelijks.

Het financieel verslag van St. Antonius van Padua over het boekjaar mei 1971 – april 1972 meldt dat de vereniging 67 woningen in beheer heeft, waarvan 27 vooroorlogse. Wellicht geïmponeerd door de activiteiten van de gemeente leggen de Algemene Coöperatieve Arbeiderswoningbouwvereniging en Patrimonium het hoofd in de schoot. Meer dan lichte aandrang van de gemeente is daarvoor niet nodig. De eerste wordt in 1971 opgeheven. Ontbinding van Patrimonium volgt in 1975. De opheffing van St. Antonius kost daarentegen moeite. Hoe meer pogingen de gemeente onderneemt om de vereniging van het toneel te laten verdwijnen, hoe meer de corporatie in een opzienbarende rol groeit. Gedurende decennia zal zij een substantiële bijdrage aan de volkshuisvesting van

Haarlemmermeer leveren. Maar zover is het nog niet. Toch voert de corporatie, zeker gezien de Haarlemmermeerse verhoudingen, een heroïsche strijd met de gemeente.

Vlak voor de kerstdagen van 1996 vertelt G. Pannekoek openhartig en op hoofdlijnen over deze periode. Achtergrond van de opstelling van de gemeente was de geweldige bouwopdracht die stond te wachten. In dat kader waren woningbouwverenigingen 'meer lastig dan gemakkelijk'. Lastig, omdat de aan de gemeente toegewezen contingenten – aanvankelijk – niet alleen over de verschillende kernen, maar ook over de drie corporaties zouden moeten worden verdeeld.

In de tweede plaats waren de besturen van de verenigingen 'weinig actief. Van St. Antonius ging al helemaal niets uit'. Tenslotte vond de gemeente woningbouwverenigingen 'uit de tijd. Niet democratisch, alleen voor eigen leden, enge belangenbehartiging'.

Pannekoek richt zich in maart 1971 tot burgemeester en wethouders en geeft het college in overweging bij de Kroon te bevorderen dat de toelating van St. Antonius wordt ingetrokken. 'Het bestuur, in feite één man, beschikt wel erg gemakkelijk over gelden van de gemeente, het bestuur is zelfs niet in staat aan (...) kleine gebreken enige aandacht te besteden.' In juni 1972 herinnert Pannekoek het college aan zijn advies. Er hebben zich weer enige kwesties voorgedaan die tekenend zijn voor het ongelukkige beheer dat 'het bestuur' voert. Sinds 1945 slaagt de vereniging er niet in 'een voltallig bestuur te krijgen. (...) Ledenvergaderingen worden niet meer uitgeschreven', het is zelfs niet meer mogelijk 'op stukken waarvoor dat nodig is de handtekening van twee bestuursleden te krijgen'. Pannekoek verzoekt burgemeester en wethouders in ieder geval goed te vinden, dat hij wordt ontheven van zijn administrateurschap van de vereniging. In augustus 1972 richten burgemeester en wethouders zich via de minister tot de Kroon met het verzoek de toelating van St. Antonius in te trekken.

Tot 1976 moet de gemeente op een officiële reactie van het Ministerie van Volkshuisvesting wachten. In zijn brief van 17 februari 1976 is staatssecretaris Van Dam sceptisch. 'Gezien het landelijk beleid (...) is het bijzonder opmerkelijk dat in uw gemeente de sociale woningbouw reeds decennialang een zaak is van gemeentelijke zorg en dat tot dusverre particuliere krachten relatief gezien slechts in een zeer geringe mate hebben deelgenomen aan het volkshuisvestingswerk.'

Van Dam acht het 'weinig zinvol stil te staan bij de oorzaken die aan deze situatie ten grondslag kunnen liggen (...). Die oorzaken kunnen niet worden tegengeworpen aan krachten die heden de wens tot ontplooiing van volkshuisvestingsactiviteiten hebben uitgesproken'.

Inderdaad zijn er bij St. Antonius 'krachten' waarop de staatssecretaris zich kennelijk baseert, wakker geworden...

Mr. H. van der Molen

Schrijver is oud-voorzitter van Woningbouwvereniging Haarlemmermeer.

Foto's zijn beschikbaar gesteld door het Noord-Hollands Archief.

Sluiting kerstreces

Het kantoor van de Vereniging van Huurders Haarlemmermeer is vanaf 21 december 2019 tot en met 5 januari 2020 gesloten. Vanaf maandag 6 januari kunnen de huurders met huurvraagstukken weer terecht op het kantoor aan de Wormerstraat 29 in Hoofddorp. U kunt altijd een e-mail sturen naar info@vhh2000.nl of op onze website kijken: www.vhh2000.nl. Vanaf 6 januari is het secretariaat als gebruikelijk ook telefonisch te bereiken op 023 56 26 276.

Nieuwjaarsreceptie VHH

Hierbij nodigen wij u uit voor de nieuwjaarsreceptie op donderdag 9 januari 2020. U bent van harte welkom tussen 16.00 uur en 18.30 uur. De locatie is Wormerstraat 29 in Hoofddorp. Uw komst wordt op prijs gesteld!

Bestuur

Het werkgebied Haarlemmermeer is onderverdeeld in zeven gebieden:

1. Zwanenburg, Badhoevedorp, Vijfhuizen, Lijnden, Boesingheliede, Nieuwe Meer en Nieuwe Brug
2. De Hoek, Hoofddorp Centrum, Graan voor Visch en Pax
3. Hoofddorp Toolenburg, Bornholm en Vrijschot-Noord
4. Hoofddorp Overbos, Floriande en Boseilanden
5. Nieuw-Vennep
6. Oude Meer, Aalsmeerderbrug, Rozenburg, Rijsenhout, Burgerveen, Leimuiderbrug, Weteringbrug, Abbenes, Buitenkaag, Lisserbroek, Beinsdorp, Zwaanshoek en Cruquius
7. Haarlemmerliede en Spaarnwoude

De gebiedsbestuursleden houden contact met de bewonerscommissies binnen hun gebied.

De bestuursleden hebben ieder een specialisatie waarin zij autonoom werken. Dit binnen het kader van uitgezet beleid. Bestuursleden presenteren tijdens de algemene bestuursvergaderingen de voortgang via schriftelijke rapportage aan het bestuur.

Het bestuur wordt ondersteund door een secretariael/administratief medewerker, mevrouw Marielle Stoffels.

BESTUURSLID	SPECIALISATIE	FUNCTIE
Mevr. Agnes Alkemade	Beleid & overleg	Voorzitter
Dhr. Bert Slotboom	Beleid & overleg/Public Relations	Secretaris
Dhr. Harry van de Boer	Beleid & overleg	Penningmeester
Dhr. Cor van Tilborgh	Gebied 1 – Gebiedsgericht werken/Public Relations	Bestuurslid/Redacteur
Mevr. Valerie O'Connor-Vesters	Gebied 1 – Gebiedsgericht werken/Public Relations	Bestuurslid
Mevr. Tineke Vonck	Gebied 2 – Gebiedsgericht werken	Bestuurslid
Dhr. Richard Ramaker	Gebied 3 – Gebiedsgericht werken	Bestuurslid
Mevr. Dea Storm	Gebied 4 – Gebiedsgericht werken	Bestuurslid
Dhr. Frans van der Maden	Gebied 5 – Gebiedsgericht werken	Bestuurslid
Dhr. Jaap Vroegop	Gebied 6 – Gebiedsgericht werken	Bestuurslid
Dhr. André Lemmers	Gebied 7 – Gebiedsgericht werken	Bestuurslid
Mevr. Lina Zonsveld	Ondersteuning secretariaat	Bestuurslid

Colofon

Redactie:

Cor van Tilborgh

Bert Slotboom

Valerie O'Connor-Vesters

Drukwerk en vormgeving: Paswerk, Cruquius

Adres:

Wormerstraat 29

2131 AX Hoofddorp

Tel.: 023 - 5626276

Email: info@vhh2000.nl

Website: www.vhh2000.nl